

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ବନ୍ଦାଳାରିଲେଖ କଷ୍ଟୁଳ

ମୋହିତ ପାତ୍ର.....

ଶକ୍ତିଶେଷବାଚକ

ជាប្រធ័ន សម្រាប់

- គណៈអធិបតី នាយក-នាយកដែលក្រុងក្រុមក្រុម លោកស្រី
 - ស្ថិតិ គួរព សិស្សនាសិស្សទាំងអស់ជាទីកប់អន!

ថ្វីនេះ ខ្ញុំមានកើតសោមនស្បីកិរយជាអនក ដោយបានចូលរួមក្នុងពីធីអបអរសាទរដល់សិស្ស្រានុសិស្ស ដែលបានប្រឡងជាប់ជាស្ថាតសេឡាបត្រមួយមសិក្សាទុក្រុមិសិក្សា ២០២៣-២០២៤ សុបច្ចេន្ទន ៥៧ព្រប ក្នុងនោះមានស្រីចំនួន ៣៧ក្នុងវិទ្យាល័យទាំង៣ របស់ស្រុកសន្តុករួមឱ្យនេះ រួមមាន៖ វិទ្យាល័យ ហិន សែន ភូសនុក វិទ្យាល័យតាំងក្រសាង និងវិទ្យាល័យកំពង់ចូ។ ខ្ញុំសូមកោតសរសើរ និងរាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះ ដោតដំយេបស់ក្នុយ។ ដែលពីតិតជាបានបង្ហាញពីស្មាក់តិតស្តី អត់ធ្លីតែ ខិតខ្សែប្រើប្រាស់ និងយកចិត្តទុកដាក់រៀនសូត្រ ហូតសម្របបានលទ្ធផលជាដឹក្បីមាននេះ។ ការខិតខ្សែប្រើប្រាស់សូត្រក្នុងផែកនេះ ពីតិតជាបាននាំមកនូវកិត្តិយស និងសេចក្តីថ្លែងខ្ពស់ដោនក្រោមត្រួសក្នុយ។ និងសង្គមជាតិឱ្យជាតិ ដោពីសែស ស្រុកសន្តុករួមឱ្យនេះទាំងមូល។

ខ្លួនុមចូលរួមអបអសាទដាម្មយមាតាបិតា អាណាព្យាបាល និងលោកគ្រឹះត្រូវបែស់ភ្នំយេរ៉ា ចំពោះ
លទ្ធផលនៃការសិក្សាដែលបានបង្កើតឡើង និងលោក ទួន គីសីថី អភិបាលស្ថុកសន្តុក បានធ្វើបាយការណ៍មុននេះ។
នៅទីទាំងខេត្តកំពង់ដំយើង មានបេភ្លូជនប្រឡងសុបចំនួន ៥.៦៥ពាយូរ ស្រី ៣.២ពាយូរ ភ្នំនោះ ស្ថុកសន្តុក
យើងមានបេភ្លូជនប្រឡងសុបចំនួន ៦១ពាយូរ ស្រី ៣៦១ពាយូរ ជាលទ្ធផលនៃការខិតខំបែស់ភ្នំយេរ៉ា អ្នកដែល
បានប្រឡងជាប់ជាស្ថាពច្ចាក់ខេត្តមានចំនួន ៥.៧៣ពាយូរ ស្រី ២.៤៥ពាយូរ ដែលស្ថុកសន្តុកយើងមាន
បេភ្លូជនប្រឡងជាប់ជាស្ថាពចំនួន ៥២ពាយូរ ស្រី ៣២ពាយូរ ហើយយើងប្រើប្រាស់បញ្ជាផ្ទាក់កន្លែងទៅ គីកីនទ្រួង
១៦.៤៥% (ផ្ទាក់សិក្សា ២០២២-២០២៣)។ ទន្លឹមនេះ ជាមេទនភាពដឹងដើរ ដែលយើងមានភ្នំយេរ៉ាចំនួន ៣ពាយូរ
ស្រី ២ពាយូរ មកពីទីរាល់យកំពង់ចូល ទិន្នន័យ A សូមអបអសាទ។ លទ្ធផលបែស់ភ្នំយេរ៉ាទាំងអស់ភ្នំ
តុលិះមែនជាដោតភាសនាទេ បើនេះគីជាការវារិស្សដែលបានបង្កើតឡើង និងបង្កើតឡើង និងបង្កើតឡើង

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក-លោកស្រី លោកគ្រួយ-អ្នកគ្រួយ និងក្នុងរាជរដ្ឋបាល ជាថីមី!

រាជធានីភ្នំពេញ ឯកសាស្ត្របញ្ហាកោណា-ជំណាក់កាលទី ១» ដោយមានបញ្ហាកោណា ឯកសាស្ត្រទី ១ ផ្តល់ជាមួយនឹងលើការអភិវឌ្ឍមូលដន្មមនុស្ស ដើម្បីជាលក្ខខណ្ឌចំណាត់មិនអាចខ្ចោះបាន សម្រាប់ជំរូបិតិធិកម្ន កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចជាតិ ប្រកបដោយបរិយាប័ណ្ណ និង ភាពធន់។ ក្នុងនេះ រាជធានីភ្នំពេញលើអាជីវការបំនុះន ៥ សម្រាប់កសាងមូលដន្មមនុស្សដៃម៉ាក្បមាន៖ ១/- ការព្រៃនកុណភាពនិស់យោប់ កីឡា ទិន្នន័យ និងបច្ចេកវិទ្យា ២/- ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស ៣/- ការលើកកម្មសំសុខភាព និងសុខមានភាពប្រជាធិបតេយ្យ ៤/- ការព្រៃនប្រព័ន្ធគំពារសង្គម និងប្រព័ន្ធសេវាប្រព័ន្ធនិង៥/- ការព្រៃនភាពជាពលរដ្ឋក្នុងសង្គម ដើម្បីជាបន្ទុល់ប្រកបដោយសិលិមិ សមិទ្ធភាព និងបរិយាប័ណ្ណ។ ជាកេលបែនការអប់រំ គឺមិនមែនតែជំនាញដែលមានអាយុធំខ្ពស់ប្រកបដោយសិលិមិ សមិទ្ធភាព និងបរិយាប័ណ្ណ។ ជាកេលបែនការអប់រំ គឺមិនមែនតែជំនាញទេ គឺជាគំនាញទេនៃដែល មាននំយថា មិនត្រឹមតែបំណះដើរ បទពិសោធន៍ការដារបុរិណ៍ណា៖ទេ តែក៏ត្រូវអប់រំបានប្រើបាបចំនួន។ ដលិតមនុស្សម្នាក់មិនមែនឱ្យត្រូវកែវិការ ពុកប្រក្ដតប្រដើង ដោយមិនមានត្រឹមត្រូវក្នុងក្រុមសិលិមិបាននៅ៖ទេ។ ចំពោមក្រុវ៉ែតិចេះប្រក្ដតប្រដើងដោយ វិធីមាន ចេះដូរយកអាសវត្ថុ ចេះមានក្រុមសិលិមិលូ ដើម្បីយើងរួមត្រូវកសាងប្រទេសជាតិ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក-លោកស្រី លោកគ្រឹ-អ្នកគ្រឹ និងត្នូយប់ដែលអស់ ជាទីមេត្រ!

ប្រទេសកម្ពុជាយើង បានឈានឡើងពីប្រទេសដែលមានចំណុលទាប ទៅជាប្រទេសដែលមានចំណុលមធ្យមកម្រិតទាប ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១៥ មក។ ភាពក្រឹកត្រូវបានកាត់បន្ទយយ៉ាងតាប់រហ័ស ឆ្លូវបញ្ចាំងតាមរយៈកំណើនចំណុលរបស់ប្រជាជនម្នាក់រាជ ពាណិជ្ជកម្មរាជក្រឹក នៅឆ្នាំ២០០២ ហើយដល់ ១.៨៧៥ជាតិរាជក្រឹក នៅឆ្នាំ២០២៣ និងវិធីថាកើនដល់ជាង ២ពាន់ជាតិរាជ ឬផ្សេងៗឆ្នាំ២០២៤ នេះ។ ចំណោកជាង អាយុសង្ឃឹមរស់របស់ប្រជាជនកម្ពុជា (Life Expectancy) បានកើនពី ៥៥ឆ្នាំ នៅឆ្នាំ១៩៩៥ ដល់ ៥៥ឆ្នាំ នៅឆ្នាំ២០២៤។

នៅពេលប្រទេសជាតិកាន់តែកើតឡើង តម្លៃការទីផ្សារការងារការងារតែទូលំខូលយ ដាតិសស ជំនាញ វិធានីដែលអាចធ្វើយកលបទនឹងបរិការណ៍សេដ្ឋកិច្ចបច្ចុប្បន្ន ដូចជា ជំនាញបច្ចេកទេស ភាសាអង់គ្លេស និងកំព្យូទ័រ ជាជីម។

ដើម្បីធ្វើយកបន្លំងបញ្ហាជំនាញ តម្រូវការទីផ្សារការងារនៅពេលបច្ចុប្បន្ន និងអនាគត កាលពីថ្ងៃទី ១៩ ខែវិច្ឆិក ឆ្នាំ២០២៣ សម្រាបជិបតី ហើន ម៉ាណេត បានប្រកាសដោយ ឱ្យអនុវត្តជាផ្លូវការ “កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល ជំនាញជ្លើដើរ” និងបច្ចេកទេសសម្រាប់យុវជនមកពីគ្រួសារក្រឹកក្រក និងគ្រួសារងារយោងហានិភ័យ” ដើម្បីបង្កើន ឱកសាទូលបានការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញដល់យុវជនមកពីគ្រួសារក្រឹកក្រក និងគ្រួសារងារយោងហានិភ័យ ដែលជាយុទ្ធសាស្ត្រគិន៖ របស់ក្រុងការការតែបន្ថយភាពក្រឹកក្រកដូចជាពលរដ្ឋ។

ଲେଖକଙ୍କ ଲେଖାତ୍ୟକାରୀଙ୍କ ପିତ୍ତୁ

- ១/- តាមរយៈសិត្តាសាលាស្ថីពី ការរៀបចំដែនការអាជីវ និងការធ្វើសវេសជំនាញសិក្សា កាលពី ថ្ងៃទី៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៤ ននានទៅ ខំសង្កែមចាំ ក្នុងយោ បានទទួលជាតិថ្មីនៅក្នុងការ ពិចារណាសម្រេចចិត្តបន្ទាក់សិក្សាលើមុខជំនាញណាមូយ ដែលខ្លួនឯងចូលចិត្ត និងមាន ទេទកាសល្អ។ ជាសារិយភាពថ្មីមួងឡើត សូមក្នុងយោ ក្នុងការធ្វើសវេសជំនាញ ប្រការ រៀនសូត្រនៅមហាផ្ទៃលីយ តាមសង្គរ បុមិត្សកត្តិ។ ខ្ញុំដើរ ត្រូវបានករណីនេះកៅតទេនឹង ឧទាហរណ៍ ដើម្បីជាសង្គរសម្រេចចិត្តទៅរៀនពេទ្យ ដូច្នេះដើម្បីបានជួបមុខគេរាល់ថ្វី ក៏ សម្រេចចិត្តទៅរៀនពេទ្យដែរ ទាំងដែលខ្លួនឯងមិនដែលចូលចិត្តពេទ្យដឹងនោះ។

២/- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក៏បាននិងកំពុងបន្ទាល់កកម្ពស់ការអេប់ដីល់ក្នុងយោទាំងអស់ តាមរយៈ ការខប្បុមវគ្គបំបែនបន្ទេះមជារៀងរាល់ត្រូវសម្រាប់សិស្សប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាណុពតិយក្នុម (ថ្ងៃទី១២)។ ទន្លឹមនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានខប្បុមនិងបំពាក់កំពុងពេទ្យជាប្រជុំនគ្គីសំខាន់ខ្ពស់ នៅក្នុងបន្ទាល់សិក្សាកំពុងទៅ ប្រមាណំងផ្ទូលលើការបង្កើនកំពុងទៅដីល់ក្នុងយោ ដែលគ្របង្កើន សុទ្ធសិនជាម្ម្យនិងកំពុងស្រីកំពុងកំពុងមានវិទ្យា ដែលមានបទពិសោធន៍បម្រើការងារយុវជ្រ័យកំពុង លើសពីនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏កំពុងស្រាក់ស្រាកំក្នុងការធ្វើសវេសគ្រូបង្កើនភាសា អង់គ្លេស ដែលជាម្ម្យរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាដឹងដែរ ដែលសុទ្ធសិនមានសញ្ញាបត្រ បរិញ្ញាបត្រដែកបង្កើនភាសាអង់គ្លេសទៅមួន ដើម្បីផ្តល់នូវការបំពាក់បំបែនភាសាអង់គ្លេស ហែន្នេមដល់ក្នុងយោ ជាទុនសម្រាប់គ្រូមួលមហាផ្ទៃលីយ បុបន្ទសិក្សាដំនាញបង្កើនភាសាអង់គ្លេស។

៣/- បច្ចេកវិទ្យាមានភាពវិកចម្រើនលើវិនិងខ្ពស់ ហើយក្នុងយោ មានស្ថាតហ្មនសិនគ្រប់ត្រា មាន បណ្តាញសង្គមប្រើប្រាស់គ្រប់ត្រាចុះចាត់ Facebook ជាដើម បើនេះ វាក៏ជាអារិយមុខពីរដែរបើសិន យើងប្រើប្រាស់វាក្នុងផ្តុំខិត្ត។ សូមក្នុងយោ គិតពិចារណាចង មុននឹង Like ឬ Share ឬ comment ចាត់ពីតែមានទាំងនោះទិន្នន័យ ជាតែតែមានបំពុលសង្គម បួយ៉ាងណាយ។ វាគារ រៀនគ្រោះថ្ងៃកំមួយដែរ ក្នុងករណីដែលមិនទាន់បានចូលអានខ្លឹមសារពីតែមានជង បើនេះ Like នឹង share មុនពាត់ទៅហើយ។

៤/- ផ្តល់ដើរបស់ក្នុងយោ នៅដែនឆ្នាំនេះ ហើយបានបំណុលចត្រង់នេះ រហូតក្នុងយោទទួលបាន ការងាររៀន និងមានសេវាការនិងស្ថិភាពហិរញ្ញវត្ថុបានដោយខ្លួនឯង សូមក្នុងយោបន្ទាយមាម សិក្សារៀនសូត្រ ដោរសិក្សាយឱ្យក្រោងទៅនឹង និងគ្រឿងឡើន និងចូលរួមគោរពច្បាប់

ចកចារណាកទាំងអស់ត្នោ ដើម្បីសុវត្ថិភាពជ្លាល់ខ្ពស់ និងសហគមន៍យើង ព្រមទាំងចូលរួមចំរក្សា
អនាម័យទីផ្សាត់សាលា ដើម្បីទទួលបានបន្ទិស្សន៍សិក្សាល្អ។

៥/- បើក្នុយទានសម្រចប្រើសិសជំនាញដែលខ្ពស់លាត្យចហើយ ត្រូវមានស្ថាផីផ្លូវតាមពីត្តិត្រូវឱ្យអស់លទ្ធភាព។ បើចេះអីមួយ ត្រូវចេះឱ្យច្បាស់និងប្រាកដ ទីបានការងារទានល្អ។ សម្រចជិបតីកំណ្មោះមានប្រសាសន៍ចា រៀនឱ្យចប់ រៀនឱ្យចេះ និងឱ្យមានការងារធ្វើ។

៦/- ក្នុង រៀបចំប្រឡងជាប់ពាក់ខ្ពស់ ដែលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលមូលដ្ឋាន តីជាងនានា មនុស្សរបស់ប្រទេសជាតិ (Human resource)។ បន្ទាក់សិក្សានៅមហាវិទ្យាល័យ និងទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញពិតប្រាកដ តីក្នុងទាំងត្រូវបានហេតុ ជាមូលដ្ឋានមនុស្ស (Human capital) សម្រាប់ប្រទេសជាតិ។ ឧទាហរណ៍ ប្រទេសសីដ្ឋុបី អត់មានជនបានធ្វើជាតិ ដូចប្រទេសយើងទេ បីទេនឹងប្រទេសនេះ សម្រាប់ដោយ មូលដ្ឋានមនុស្ស (Human Capital) ធ្វើឱ្យប្រទេសគេមានការកិចចេចប្រើប្រាស់ យើងខ្សោះក្នុងតំបន់ភាសីយើងនេះ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក-លោកស្រី លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ និងក្នុយឱ្យចាំដអស់ ជាទីមេរ៉ី !

ជាបីមួងទៀត ខ្ញុំសូមការតសរសើរ និងការយកវ៉ាម្មឌលស់ ចំពោះការខិតខំដ្ឋានសូគ្របស់ភ្នែកយុទ្ធសាស្ត្រ ទាំងអស់ និងសូមអគ្គុណចំពោះកិច្ចិខិតខំប្រើដៃប្រើដៃសំក្រមការធ្វើអប់រំ អាជ្ញាធរដែនដី មាតាបិតា-អាណាព្យាបាល លេកក្រុ-អ្នកក្រុ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ទាំងអស់ ដែលបានរួមចំណែកដល់ការសម្រចចានដោតជីយបេស់ភ្នែកយុទ្ធសាស្ត្រ ទាំងអស់។ ហើយខ្ញុំកូលបង្ហាញនីមួយៗដើរកំយ៉ាងមុតម៉ាចា ភ្នែកយុទ្ធសាស្ត្រ និងដើរកំនាថ្នូសិក្សា បន្ទាន់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងខិតខំប្រើដៃប្រើដៃដ្ឋានសូគ្របន្ទាន់ការសិក្សាច្នាក់ខំត្តមសិក្សា និងច្នាក់ក្រោយទៀត ប្រកបដោយដោតជីយ ដើម្បីអភិវឌ្ឍប្រជាធិបតេយ្យដែលដឹងបេស់ខ្លួន ហដ្ឋិនភាពនឹងមំនៅសេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ និងចូលរួម ចំណែកអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិយើង។

ជាតិបញ្ចប់ ខ្លួនពារគណៈអធិបតី លោក-លោកស្រី លោកនាយក-នាយកដែលត្រូវបានប្រកបដោយពុទ្ធពេទាំងប្រចាំឆ្នាំ គឺ អាយុ វិណ្ឌោះ សុខៈ ពលៈ កុំហិរញ្ញវត្ថុ និងក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ។

សូមអគ្គិណ !!!